

HERMANS & SCHUTTEVAER
NOTARISSSEN ADVISEURS MEDIATORS

TAKEN EXECUTEUR

In dit overzicht leggen we uitgebreid uit wat de taken van een executeur inhouden. Mocht je naar aanleiding hiervan nog vragen hebben, dan kan je contact met ons [team familierecht](#) opnemen.

Hoe wordt een executeur benoemd?

Een testateur kan in zijn testament één of meer executeurs benoemen. De testateur kan daarbij bepalen dat de benoemde executeur één of meer executeurs aan zich toevoegt of in zijn plaats stelt. Ook kan de testateur in zijn testament opnemen dat de kantonrechter een vervangende executeur kan aanstellen als een benoemde executeur komt te ontbreken.

Vóór 2003 kon een executeur ook in een codicil worden benoemd. Deze benoeming is nog steeds rechtsgeldig.

Wat zijn de taken en bevoegdheden van de executeur?

De testateur bepaalt welke taken en bevoegdheden de executeur heeft. Grofweg worden drie “soorten” executeurs onderscheiden (vaak aangeduid als een executeur met één, met twee en met drie sterren).

Executeur met één ster

De executeur met de minste bevoegdheden (de executeur met één ster) wordt alleen aangesteld om de begrafenis/crematie te regelen en/of om legaten af te geven.

Executeur met twee sterren

De executeur met twee sterren heeft de bevoegdheden die een executeur op grond van de wet heeft. Dit is de “normale” executeur. Hij heeft tot taak de goederen van de erfenis te beheren. Wat wil zeggen dat hij tot dat de erfenis is afgewikkeld, alle handelingen mag verrichten die nodig zijn om de goederen van de erfenis te behouden en te onderhouden.

Hij mag ook aan de erfenis verschuldigde prestaties innen, bijvoorbeeld huuropbrengsten.

In principe mag deze executeur geen goederen uit de erfenis verkopen zonder medewerking van de erfgenamen. Dit is alleen anders als de goederen moeten worden verkocht om de opeisbare schulden van de erfenis te voldoen. Als er effecten tot de erfenis behoren die met spoed verkocht moeten worden in verband met een waardedaling of als de testateur bepaald heeft dat de executeur wél mag verkopen zonder medewerking van de erfgenamen. De erfgenamen zijn overigens -zolang er een executeur is- niet bevoegd de goederen uit de erfenis te verkopen of er een hypotheek- of pandrecht op te vestigen. Dit kunnen zij alleen gezamenlijk met de executeur. De twee sterren-executeur mag een boedelnotaris aanwijzen. Dit is de notaris die de erfenis afwikkelt.

Executeur met drie sterren

De testateur kan de bevoegdheden van een executeur uitbreiden door hem ook als afwikkelingsbewindvoerder te benoemen of hem een last op te dragen. De executeur-afwikkelingsbewindvoerder heeft vergaande taken en bevoegdheden. In ieder geval zijn dit de taken en bevoegdheden die de twee-sterren-executeur ook heeft. De testateur bepaalt in het testament welke bevoegdheden de executeur-afwikkelingsbewindvoerder daarnaast nog heeft. Vaak is dit het verdelen van de erfenis en het uitkeren van de erfdelen aan de erfgenamen. Hij mag beschikken over de goederen van de erfenis, wat inhoudt dat hij goederen mag verkopen en mag bezwaren met een hypotheek- of pandrecht.

HERMANS & SCHUTTEVAER

NOTARISSSEN ADVISEURS MEDIATORS

Overige taken

Zowel de twee- als de drie-sterrenexecuteur moet aan het einde van zijn taak rekening en verantwoording afleggen aan de erfgenamen. Alle executeurs zijn verplicht de aangifte voor de erfbelasting te doen. Zie hiervoor onder het kopje "Aansprakelijkheid van de executeur".

Aanvaarding executele / verklaring van executele

De door de testateur aangewezen executeur heeft de keuze of hij zijn taak aanvaardt of niet. Wanneer hij de taak niet aanvaardt, dan is hij geen executeur. Wanneer de testateur voor dit geval een tweede persoon heeft aangewezen, wordt deze persoon gevraagd of hij de executeurstaak wil aanvaarden. De executeur kan aan een notaris vragen een verklaring van executele op te stellen. Deze verklaring kan hij gebruiken als bewijs dat hij inderdaad de executeur in de betreffende erfenis is en dus de daarbij behorende bevoegdheden heeft. Hij zal de verklaring bijvoorbeeld nodig hebben als de bank de rekeningen van de erflater heeft geblokkeerd terwijl de executeur betalingen moet verrichten van deze rekeningen.

Beneficiaire aanvaarding en de executeur

Soms wordt een erfenis beneficiair aanvaard door één of meerdere erfgenamen. Dit betekent dat deze erfgenamen niet verplicht kunnen worden om schulden van de erfenis uit hun privévermogen te voldoen. De schuldeisers kunnen zich alleen verhalen op de goederen van de erfenis. Erfgenamen aanvaarden bijvoorbeeld beneficiair omdat ze niet zeker zijn dat de erfenis positief is. Voor minderjarige erfgenamen, onder curatele gestelde erfgenamen en erfgenamen wiens vermogen (geheel of deels) onder bewind is gesteld geldt dat hun wettelijke vertegenwoordiger wettelijk verplicht is namens hen beneficiair te aanvaarden. Goede doelen aanvaarden in de regel ook beneficiair.

Vereffeningprocedure

Bij een beneficiaire aanvaarding moet de erfenis in principe volgens strikte regels worden afgewikkeld (de vereffeningprocedure). Dit is alleen anders als er een twee- of drie-sterren-executeur is en hij kan aantonen dat de goederen van de erfenis ruimschoots voldoende zijn om de schulden van de erfenis te voldoen.

Het einde van de executele

Wanneer de executeur de hem door de testateur opgedragen taken heeft verricht, eindigt de executele. De twee- of drie-sterren-executeur stelt dan de goederen van de 3 erfenis ter beschikking van de erfgenamen en hij stelt een rekening en verantwoording op. De taak van de executeur eindigt ook:

- door tijdverloop als hij voor een bepaalde periode is benoemd;
- door de dood van de executeur, wanneer hij onder curatele wordt gesteld, wanneer hij failliet wordt verklaard, wanneer ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling van toepassing is verklaard of wanneer over één of meer van zijn goederen een bewind is ingesteld;
- in de gevallen die de testateur in zijn testament heeft opgenomen;
- wanneer er beneficiair aanvaard is en de vereffeningprocedure gaat lopen;
- door ontslag door de kantonrechter.

HERMANS & SCHUTTEVAER

NOTARISSEN ADVISEURS MEDIATORS

De kantonrechter verleent de executeur ontslag op verzoek van de executeur zelf, op verzoek van een mede-executeur, een erfgenaam of het openbaar ministerie, of ambtshalve.

De gewezen executeur is alleen verplicht ten aanzien van de erfenis te doen wat niet kan worden uitgesteld totdat er iemand anders is aangesteld die de erfenis beheert.

Aansprakelijkheid van de executeur

De executeur is uiteraard gehouden zijn taak juist te vervullen. Wanneer hij dit niet doet kunnen de erfgenamen de kantonrechter verzoeken de executeur te ontslaan en kunnen ze hem aansprakelijk stellen voor de geleden schade.

Aangifte erfbelasting

Per 1 januari 2012 is de executeur verplicht aangifte te doen voor de erfbelasting. Hij is hoofdelijk aansprakelijk voor de verschuldigde erfbelasting. Let wel: de executeur is niet alleen aansprakelijk voor de erfbelasting zoals deze uit de aangifte blijkt, maar ook voor de erfbelasting die verschuldigd is over vermogen dat niet is aangegeven in de aangifte erfbelasting. Als de executeur er dus niet van op de hoogte is dat de erflater ook buitenlands vermogen bezat, en dit buitenlands vermogen niet opgeeft in de aangifte erfbelasting, is de executeur toch aansprakelijk voor de erfbelasting die verschuldigd is over dit buitenlands vermogen. Hierbij komt dat de navorderingstermijn onbeperkt is. De executeur kan dus levenslang worden aangesproken voor de erfbelasting over later ontdekt vermogen. Overigens zal de belastingdienst eerst de erfgenamen aanspreken voor de verschuldigde erfbelasting, en pas daarna de executeur.

Wanneer niet aansprakelijk?

De executeur is alleen niet aansprakelijk voor de erfbelasting als hij aannemelijk maakt dat hem geen verwijt treft ten aanzien van de onjuiste of onvolledige aangifte voor de erfbelasting. De executeur zal zich moeten inspannen om alle informatie te verkrijgen die nodig is om aangifte voor de erfbelasting te doen. Hij moet daarvoor alles doen wat in redelijkheid en met inachtneming van alle relevante omstandigheden van hem verwacht mag worden. Wanneer de belastingdienst de executeur wil aanspreken voor de erfbelasting over later ontdekt vermogen, moet de inspecteur bewijzen dat de executeur niet voldoende heeft gedaan om alle benodigde informatie te verzamelen.

Schriftelijk vastleggen

Het is de executeur dus aan te raden om goed onderzoek te doen naar de samenstelling van het vermogen van de erflater en dit schriftelijk vast te leggen. Ook kan het verstandig zijn de erfgenamen een verklaring te laten ondertekenen waaruit blijkt dat zij alle hun bekende vermogensbestanddelen van de erfenis aan de executeur hebben opgegeven. Aangeraden wordt om de rekening en verantwoording in een notariële akte (in verband met de bewijskracht) te laten vastleggen, met daarbij de verklaring van de executeur dat hij zich heeft ingespannen om alle informatie te verkrijgen die nodig is om de aangifte voor de erfbelasting juist en volledig te doen.

Beloning van de executeur

Op grond van de wet komt de executeur 1% van het vermogen van de erflater op diens sterfdag als loon toe. De testateur kan alleen bij testament bepalen dat de executeur een ander loon (een ander percentage of een vast bedrag) of geen loon toekomt. Over het loon van de executeur is de executeur loonbelasting verschuldigd.